

22. november 2011

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 30. november 2011 - punkt 2 (til fortrolig orientering)

Herved fremsendes dokument, som skønnes relevante for Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalgets ansvarsområde. Materialet er fremsendt til Folketingets Europaudvalg, men punktet er nu udgået af dagsordenen for ECOFIN.

- 2) Forberedelse af Det Europæiske Råd den 9. december 2011 (UDGÅET)
KOM-dokument foreligger ikke

Side 2

Dagsordenspunkt 2: Forberedelse af Det Europæiske Råd 9. december 2011**Resumé**

ECOFIN ventes som forberedelse til mødet i Det Europæiske Råd (DER) 9. december 2011 at drøfte 1) opfølgning og videre arbejde vedr. bankrekapitaliseringer og evt. bankgarantier, som blev igangsat på EU-topmødet 26. oktober 2011, 2) opfølgning på tiltagene under Konkurrenceevnepagten, som generelt ventes til drøftelse på DER, herunder vedtagelsen af en rapport vedr. den strukturerede dialog om skattepolitik, samt evt. 3) gældskrisen generelt, herunder implementeringen af de aftalte finanspolitiske konsolideringer og økonomiske reformer i f.eks. Grækenland og Italien, der netop har fået nye regeringer.

Baggrund og indhold

ECOFIN ventes som forberedelse til mødet i Det Europæiske Råd (DER) 9. december 2011 at drøfte 1) opfølgning og videre arbejde vedr. bankrekapitaliseringer og evt. bankgarantier, 2) opfølgning på tiltagene under Konkurrenceevnepagten, herunder vedr. dialogen om skattepolitik, samt evt. 3) gældskrisen generelt.

Der er sandsynligt, at substansdrøftelserne primært vil omhandle banktiltagene. Der er også muligt, drøftelsen af banktiltagene på det kommende ECOFIN vil blive behandlet som et dagsordenspunkt for sig, dvs. uafhængigt af forberedelsen af DER 9. december.

Opfølgning på tiltag vedr. bankrekapitaliseringer

Som aftalt på ECOFIN 22. oktober 2011 blev det besluttet at gennemføre en opdateret stresstest (kapitaltest) med et skærpet beståelseskrav i form af en egentlig kernekapital ("core equity tier 1 capital") på 9 pct. af de risikovægtede aktiver (mod 5 pct. i sommerens stresstest og 2 pct. som det aktuelle lovfæstede minimumskrav) målt efter en værdifastsættelse af bankernes beholdning af statsobligationer på basis af aktuelle markedsværdier (herunder en nedskrivning i værdien af beholdningen af udsatte eurolandes statsobligationer), uanset om de holdes til udløb eller ej. EU-banktilsynsmyndigheden EBA (European Banking Authority) offentliggjorde umiddelbart efter topmødet d. 26. oktober et foreløbigt resultat af testen, fordelt på lande, som viser et behov for yderligere kapital i bankerne i Sydeuropa, særligt i landene med låneprogrammer (Grækenland og Portugal) samt Spanien, Italien og Frankrig. En endelig opgørelse, herunder kapitalbehov fordelt på de enkelte banker, ventes i løbet af november.

Banker, der ikke har bestået den opdaterede test, skal finde den manglende kapital inden udgangen af juni 2012. Dette vil ske i dialog med de nationale tilsynsmyndigheder og EBA, og EBA forventes at følge op herpå første gang i december 2011. Hvis ikke bankerne kan hente tilstrækkelig kapital i markedet på egen hånd eller kan generere tilstrækkeligt overskud til at dække den manglende kapital, vil statslige kapitalindskud være nødvendige. Det vil være op til hvert enkelt land at finansiere sådanne statslige kapitalindskud, men for eurolandene vil den fælles lånefacilitet EFSF i sidste ende kunne finansiere bankindskud for særligt udsatte lande. Der er enighed om, at det skal sikres, at bankerne ikke opfylder kravet om at øge deres kapitalprocent gennem nedbringelse af deres udlån (konkret ved at

holde igen med nye udlån i perioden frem til juni 2012). Den nærmere indretning af sådanne krav vil skulle drøftes.

Endeligt vil man så vidt muligt skulle sikre, at man ikke med kapitalindskud kommer til at holde liv i usunde banker, der reelt burde afvikles over tid, samt i øvrigt fastsætte nærmere betingelser for de statslige kapitalindskud, på samme måde, som det er søgt sikret for de hidtidige ekstraordinære statslige kapitalindskud i bankerne i forskellige EU-lande indenfor rammerne af Kommissionens (midlertidige) retningslinjer herfor.

Det er muligt, at ECOFIN vil blive orienteret om planerne for de konkrete rekapitaliseringer i de enkelte lande.

For de deltagende danske banker (Danske Bank, Jyske Bank, Sydbank og Nykredit) identificerer EBA ud fra de foreløbige regnskabstal et begrænset rekapitaliseringsbehov på i alt ca. 350 mio. kr. i Nykredit (tallet kan evt. blive revideret i forbindelse med de endelige tal). Det er forventningen, at Nykredit kan leve op til kravet om egentlig kernekapital på 9 pct. inden juli 2012.

Opfølgning på tiltag vedr. eventuelle bankgarantier

Der er enighed om at arbejde videre med mulighederne for om nødvendigt at etablere koordinerede garantiordninger for bankerne, der skal lette deres adgang til mellemfristet finansiering. Det kan f.eks. være i form af individuelle statsgarantier på bankernes seniorgældsudstedelse, som dem der blev indført i Danmark med Bankpakke 2 ("Kreditpakken").

Kommissionen har i samarbejde med EBA m.fl. tidligere præsenteret foreløbige overvejelser om fire forskellige modeller for, hvordan sådanne garantier kan indrettes og koordineres mellem de enkelte lande: 1) rent nationale garantier, 2) nationale garantier, der koordineres mellem landene, f.eks. gennem EBA, 3) en fælles garanti, hvor evt. tab som følge af en deltagende banks træk på garantien dækkes af bankens hjemland, og 4) en fælles garanti, hvor evt. tab dækkes af de deltagende lande i fællesskab.

Der forventes aktuelt at blive arbejdet videre med model 2 og 3, som imidlertid kun er foreløbigt specificeret:

- 1) Garantiordninger, der ydes nationalt, men hvor der etableres en fælles indgang hertil (f.eks. i EBA), således at der sker en central behandling af ansøgninger om tildeling samt herefter en løbende overvågning af overholdelsen af de aftalte fælles standardvilkår. Der er under denne model lagt op til harmoniserede priser og vilkår, herunder inden for rammerne af de allerede eksisterende retningslinjer for prissætning og vilkår mv., som Kommissionen udarbejdede (med udgangspunkt i EU's statsstøtteregler) efter udbruddet af den finansielle krise i efteråret 2008, evt. med visse justeringer..

- 2) En model, hvor de nationale garantier erstattes af én fælles paraply ("syndikering"). Der er således lagt op til, at garantien ydes af den fælles ordning baseret på forholdsmæssige garantier fra de deltagende lande. I tilfælde af træk på garantierne til dækning af evt. tab, sker udbetalingen fra den fælles ordning ved træk på alle deltagende lande. Herefter godtgør den medlemsstat, som er hjemland for banken, som udløste tabet, de øvrige deltagende lande herfor. Hvis den enkelte medlemsstat i den konkrete situation ikke er i stand til at godtgøre de øvrige deltagende lande, vil det evt. være muligt for den at trække på EFSF (hvis den er et euroland). Der vil som i 2) være tale om harmoniserede priser og vilkår samt en central behandling.

De hidtidige drøftelser har helt overvejende fokuseret på modeller med nationale, koordinerede garantiordninger (dvs. model 1 herover). Kommissionens overvejelser om forskellige grader af fælles hæftelse eller byrdefordeling mellem landene har baggrund i Kommissionens bekymring for, om alle landene hver især vil være i stand til at yde troværdige bankgarantier, som reelt vil afhjælpe bankernes finansieringsproblemer. Selvom udstedelsen af statsgarantier ikke i udgangspunktet indebærer, at staterne på forhånd stiller ressourcer til rådighed, vil garantierne udgøre implicitte forpligtelser for de enkelte lande, som markedet generelt skal have tillid til, at de enkelte lande kan bære, hvis det måtte blive aktuelt at trække på garantierne i forbindelse med dækning af tab. Det kan være en konkret udfordring for de mest gældskriseramte lande, som har tabt markedets tillid, og hvis eventuelle bankgarantier derfor muligvis kan blive betvivlet af markedet. En grad af fælles hæftelse kan således i princippet øge troværdigheden af de mest udsatte landes garantier.

Idet de potentielle finansieringsproblemer mest sandsynligt vedrører eurolande er en anden mulighed at lade eurolandenes fælles lånefacilitet EFSF medvirke ved evt. finansieringsvanskeligheder for de enkelte udsatte eurolande. EFSF har ikke aktuelt mulighed for at finansiere bankgarantier direkte, men vil i yderste fald kunne yde lån eller præventive kreditter til eurolande i vanskeligheder, som man i princippet vil kunne anvende til at finansiere de pågældende landes evt. tab på garantier el. lign.

Uanset hvilken model, der vælges, vil det skulle sikres, at garantierne ikke kommer til at holde liv i usunde banker, der reelt bør afvikles. Kommissionen vil i alle tilfælde (og i alle modeller) tilse overholdelse af EU-statsstøttereglerne. Kommissionen har fremlagt et konkret udspil, der foretager en teknisk tilpasning af de (midlertidige) retningslinjer, som allerede gælder for prissætning af og vilkår for garantier. Det er formelt op til Kommissionen at tilpasse sine retningslinjer, idet det i sidste ende er Kommissionen, der har kompetence til at godkende de enkelte landes garantier i overensstemmelse med statsstøttereglerne.

Opfølgning vedr. Konkurrenceevnepagten, herunder rapport om skattepolitisk dialog

De 23 EU-lande, der deltager i Konkurrenceevnepagten ("Europluspagten") fremlagde i forbindelse med de nationale konvergens- eller stabilitetsprogrammer og/eller de nationale reformprogrammer i foråret de konkrete nationale tiltag, som landene hver især ønskede at gennemføre for at nå Konkurrenceevnepagtens overordnede mål om styrket konkurrenceevne, øget beskæftigelse, finanspolitisk holdbarhed og finansiell stabilitet. DER vurderede i juni 2011 generelt de deltagende landes selvvalgte forpligtelser som et godt første skridt, og angav at ville vende tilbage til nogle af temaerne på DER i december 2011 inden starten på næste runde af det europæiske semester.

Det er muligt, at man på det kommende ECOFIN som forberedelse til DER vil drøfte eksempelvis de deltagende landes konkrete tiltag indenfor beskæftigelsesområdet. Det er aktuelt ikke klart, hvad drøftelsen i givet fald nærmere vil vedrøre.

Det polske formandskab ventes at fremlægge en rapport vedr. den strukturerede dialog om skattepolitik, som foregår mellem de deltagende lande i Konkurrenceevnepagten, navnlig for at sikre udveksling af bedste praksis, undgåelse af skadelig praksis og forslag til at bekæmpe svig og skatteunddragelse. Dialogen bygger på det nuværende arbejde med bl.a. adfærdskodeksen for erhvervsbeskatning, bekæmpelse af skatteunddragelse og udveksling af nationale erfaringer med implementering af skattepolitik. Drøftelsen finder bl.a. sted i regi af Rådets allerede eksisterende højniveau-arbejdsgruppe vedr. skattepolitik (HLWP), som har drøftet sagen på to møder under det polske formandskab. ECOFIN ventes at tage formandskabets rapport til efterretning.

Gældskrisen generelt

Det er muligt, at der under dette dagsordenspunkt også vil være en orienterende drøftelse vedr. gældskrisen, herunder en orientering om status for implementeringen af de aftalte finanspolitiske konsolideringer og økonomiske reformer i Grækenland og Italien, der har fået nye regeringer.

På DER er der også lagt op til at drøfte en foreløbig rapport fra DER-formanden vedr. en yderligere styrkelse af eurosamarbejdet, udover de tiltag, der var enighed om på eurotopmødet 26. oktober 2011. Rapporten ventes drøftet blandt eurolandenes økonomi- og finansministre, men ikke på det kommende ECOFIN.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Ikke relevant.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedr. forberedelse af DER 9. december 2011, har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Det bemærkes, at sagen vedr. bankrekapitaliseringer og evt. bankgarantier er blevet forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering senest fredag d. 4. november forud for ECOFIN d. 8. november 2011.

Holdning

Foreløbig dansk holdning

Regeringen vil tage opfølgningen på bankrekapitaliseringerne til efterretning.

Med hensyn til eventuelle garantier for bankernes mellemfristede finansiering, lægger regeringen i overensstemmelse med forståelsen på EU-topmødet den 26. oktober vægt på, at det bliver tale om ordninger, hvor de enkelte landes deltagelse er frivillig og i givet fald sker på basis af nationale beslutninger.

Regeringen støtter generelt brugen af fælles principper for evt. garantier med udgangspunkt i Kommissionens retningslinjer for statsstøtte for at forhindre konkurrenceforvridning. Regeringen arbejder for, at landene hver især nationalt vil kunne stille højere krav – ud over de fælles EU-koordinerede krav – til de banker, der måtte ønske at benytte garantiordningerne. Det kan støttes at se nærmere på en evt. koordinerende rolle for EBA, så længe beslutningen om tildeling af garantier til de enkelte banker sker nationalt.

Regeringen kan ikke støtte en evt. dansk deltagelse i garantiordninger med større eller mindre grad af fælles hæftelse, eller som på anden måde indebærer, at man fra dansk side skal deltage i byrdefordeling af evt. tab ved garantierne for banker i andre lande. Modeller med større eller mindre grad af fælles hæftelse indebærer potentielt, at de enkelte lande reelt kan træffe beslutninger om at tildele garantier til banker, uden selv direkte at skulle finansiere alle eventuelle relaterede tab. Det kan gøre det vanskeligt for markedet at gennemskue de risici, som den enkelte medlemsstat påtager sig. Det synes på den baggrund mere hensigtsmæssigt at etablere låneprogrammer med passende betingelser (eller justere de eksisterende låneprogrammer) for de konkrete udsatte lande, som mere målrettet kan håndtere deres evt. specifikke udfordringer ved at finansiere sådanne garantier.

Derudover forventer regeringen at kunne støtte rapporten vedr. den strukturerede dialog om skattepolitik i regi af Konkurrenceevnepagten, og vil tage evt. drøftelserne vedr. den øvrige opfølgning på Konkurrenceevnepagten til efterretning.

Andre landes holdning

Der var enighed i ECOFIN om, at de enkelte lande ikke vil være forpligtet til at yde garantier, men at der vil være tale om frivillig deltagelse på basis af nationale beslutninger herom. Kommissionen og EBA ser gerne, at der indføres garantiordninger med større eller mindre grad af fælles hæftelse. Et flertal af lande er dog imod forslag, der indebærer fælles hæftelse og gensidig byrdefordeling, og der forventes ikke at kunne opnås enighed herom.